

رتبه‌بندی مناطق شهری براساس سطح توسعه‌یافتگی: مورد استان فارس

احمد امیر عضدی*، حمید محمدی**، مجیدرضا کریمی***

طرح مسأله: این مطالعه با هدف رتبه‌بندی مناطق شهری استان فارس براساس سطح توسعه‌یافتگی صورت گرفت. مجموعه شاخص‌های مورد استفاده در شاخص تلفیقی توسعه‌یافتگی شامل شاخص‌های جمعیتی، بهداشت و سلامت، ارتباطات و مطبوعات، آموزش، تسهیلات عمومی و تفریحی، فرهنگی و اقتصادی و رفاهی می‌شود. هریک از گروه‌ها خود دارای اجزای جزئی‌تر هستند (مشمول بر ۲۹ شاخص). روش: اطلاعات مورد استفاده مربوط به سرشماری سال ۱۳۸۵ در استان فارس است. به‌منظور رتبه‌بندی شهرستان‌های مختلف از دو رهیافت فازی و تاکسونومی عددی استفاده شد. براساس نتایج، به‌طور نسبی، کارایی روش فازی بالاتر از روش تاکسونومی عددی است.

یافته‌ها و نتایج: میان شهرستان‌های مختلف استان از نظر شاخص‌های جمعیتی، آموزشی و بهداشت و سلامت تفاوت اندکی وجود دارد و تنها کمتر از ۲۳ درصد از وزن شاخص تلفیقی مورد محاسبه به این شاخص‌ها تعلق دارد؛ براساس روش فازی شهرستان‌های شیراز، بوانات، ارسنجان و فراه‌بند دارای بالاترین رتبه توسعه‌یافتگی مناطق شهری شهرستان‌های قیروکارزین، زرین دشت، پاسارگاد و ممسنی دارای پایین‌ترین رتبه بودند.

کلید واژه‌ها: استان فارس، شاخص توسعه، رتبه‌بندی، روش تاکسونومی عددی، روش فازی.

تاریخ دریافت: ۸۷/۱۰/۲۰ تاریخ پذیرش: ۸۸/۸/۲۳

* کارشناس ارشد اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت <amirazodi@gmail.com>

** دکتر اقتصاد کشاورزی، عضو هیئت علمی دانشگاه زابل

*** دکتر جامعه‌شناس، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم